

P A T E N T

wegen Einrichtung

des

Hypotheken-Wesens

in

Neu-Preußen

und

den übrigen im Jahre 1797. in Besitz genommenen vormals pol-
nischen Wojwodschaften und Distrikten mit Inbegrif
der Stadt Warschau.

Warschau,

gedruckt bey J. C. G. Ragoczny, Königl. Preuss. privilegirten Policem und Magistrats-Buchdrucker,
wohnhaft in der Altstadt auf dem Markt No. 52.

P A T E N T

Względem urzǎdzenia

DZIELA HYPOTECZNEGO

W NOWO-WSCHODNICH PRUSSACH

Y

w INSZYCH

w Roku 1797. w Possefsyǎ obiǎtych bywfzych Polskich Wo-
iewodztwach i Powiatach, oraz w Mieście Warszawie.

W W A R S Z A W I E

w Drukarni J. C. G. Ragoczego, Króla Jmci Pruskiego Policyi i Magistratu Dru-
karza mieszkającego w Starym Mieście w Rynku pod Nrem 52.

224957 | (M)

Wir Friedrich Wilhelm
von Gottes Gnaden König von
Preußen &c. &c.

Ichun kund und fügen hiermit jedermann zu wissen: Da die Einrichtung des Hypotheken-Wesens, so wie dieselbe in Unsern übrigen Landen bestehet, das zuverlässigste Mittel ist, eine vollkommene Gewißheit des Eigenthums und der Rechte in Ansehung unbeweglicher Güther hervorzubringen; den Real-Credit der Guths-Besitzer zu gründen und zu befestigen; allen Verdunkelungen rechtmäßiger Ansprüche auf dergleichen Grundstücke vorzubeugen; den über solche Gegenstände geschlossenen Verträgen, Bündigkeit und Festigkeit für alle Folgezeiten zu verschaffen; allen bey Errichtung solcher Verträge aus Mangel hinlänglicher Kenntniß von der wahren Lage der Sache so oft vorkommenden Irrthümern, Uebereilungen und Hintergehung vorzubeugen; solchergestalt aber eine Menge von unglücklichen und kostbaren Prozeßen zu verhüten: so haben Wir beschlossen, diese wohlthätige Anstalt, so wie solche neuerlich in Süd-Preußen zu Stande gebracht worden, nunmehr auch

MY Fryderyk Wilhelm
z Bożey Łaski Król Pruski &c &c &c:

Wiadomo czyniemy każdemu. Gdy urządzenie dzieła hypotecznego tym sposobem iak się już stało w inszych Prowincyach Naszych, naypewniejszym jest środkiem do doskonałego zapewnienia się o własności i prawach do dóbr nieruchomych; tudzież do ugruntowania i zatwierdzenia realnego kredytu Dziedziców Dóbr; zabezpieczenia wszelkim wyniknąć mogącym niepewnościom względem prawych do takowych nieruchomości pretensyi; sprawienia na potomne czasy mocy i trwałości zawartym w tey mierze Tranzakcyom; nakoniec przeszkodzenia wszyskim przy zawieraniu onych dla niedostateczney o prawdziwym stanie rzeczy wiadomości tak często zdarzającym się omyłkom prędkościom i podeysciom; a tym sposobem uniknienia wielkiej liczby nieszczęśliwych i kosztownych prawnych sporów: przeto postanowiliśmy to dobroczynne dzieło; na wzór uskutecznionego niedawno w Prussach Południowych, także w inszych,

in den übrigen vermöge Patents d. d. 26sten December 1795., und der darauf erfolgten Grenzbeziehungen im vorigen 1796sten Jahre in Besiz genommenen vormals Polnischen Wojwodtschaften und Districten, welche theils die gegenwärtige Provinz Neu-Ostpreußen ausmachen, theils zu der Provinz Süd-Preußen geschlagen worden, einzuführen; durch das gegenwärtige Patent, für dessen allgemeine Verbreitung möglichst gesorgt werden soll, Unsere Allerhöchste Absicht und Willensmeinung darüber öffentlich bekannt zu machen, und einen jeden, welcher dabey ein Interesse haben kann, zu belehren, was er zu thun habe, um sich den wohlthätigen Folgen und Wirkungen dieser neuen Einrichtung genussbar zu machen, und den Schaden und Nachtheil, welcher aus Verabsäumung dessen für ihn entstehen könnte, von sich abzuwenden. Wir erklären und verordnen also hierdurch nachstehendes:

I.

Da an der Gewissheit des Eigenthums unbeweglicher Güther nicht bloß dem Eigenthümer selbst, sondern auch dem Staate und dem gesammten Publico ausnehmend gelegen ist, so erfordert es die Pflicht des erstern eben so sehr, als der daraus für ihn zu erwartende Vortheil, daß er die gesetzmäßigen Mittel anwende, und die vorgeschriebenen Anstalten thätig benutze, welche dazu dienen sollen, diese Gewissheit öffentlich darzulegen, und über Streit und Zweifel hinauszusehen.

Es sollen daher alle und jede Besitzer unbeweglicher Güther in Neu-Ostpreußen, ohne Unterschied der Qualität derselben und des Namens womit sie bisher benannt worden, schuldig seyn und

sich, na mocy Patentu z dnia 26go Grudnia 1795. i nastąpionego potym rozgraniczenia w przeszłym roku 1796 w Possessyą wziętych bywszych Polskich Województwach i Powiatach, które częścią terazniejszą Prowincyą Nowo-Wschodnich Pruss składają, częścią do Prowincyi Pruss Południowych przyłączone zostały, urządzać; przez niniejszy Patent, który ile bydy może do powszechney wiadomości ma bydy przyprowadzony, zamiar i intencyę Naszą publicznie dać poznać; i każdego do kogo należy nauczyć, co ma czynić dla nabycia zdolności używania zbawiennych tego nowego urządzenia skutków, i uniknienia szkody i krzywdy, które z omieszkania dla niego mogłyby wyniknąć. Oświadczamy zatym i postanawiamy niniejszym Patentem Naszym.

I.

Gdy na pewności o własniectwie nieruchomości dóbr nietylko właścicielowi samemu, ale Stanowi i całej Publiczności nader wiele zależy: więc obowiązkiem jest pierwszego, i niemniej wyciąga po nim spodziewana ztąd dla niego korzyść, ażeby użył prawnych środków i z podanych sobie przepisów czynnie pożytkował, które do tego dążą, ażeby ta pewność iawnie okazaną, i wszelkie względem niej spory i wątpliwości uprzątnione były.

A przeto wszyscy i każdy z osobna posiadacz nieruchomości dóbr w Nowo-Wschodnich Prussach, bez różnicy przymiotu ich i nazwiska iak były dotąd mianowane, w pewnych przez

zwierzchni

Alle Besitzer müssen ihre Güther, und ihr Eigenthum oder Besiz, Recht daran in die Hypothekens Bücher eintragen lassen.

Wszyscy Posiadacze dóbr swoje i Prawo własności czyli dziedzictwa do nich do Księg Hypotecznych podać powinni.

angehalten werden, in gewissen durch die vorgefetzten Behörden ihnen näher zu bestimmenden und bekant zu machenden Terminen und Fristen ihren Titulum possessionis zu berichtigen, d. h. bey denjenigen Gerichten unter welchen das Grundstück gelegen ist, anzuzeigen, aus welchem Rechtsgrunde sie dasselbe besitzen; ob sie sich darauf ein wirkliches Eigenthum: oder ein bloßes Pfand: Nuzungs- oder anderes widerrufliches Recht anmaßen, und worauf dies ihr Eigenthum oder ihre Possession sich gründe, zu welchem Ende sie sämtliche darüber in Händen habenden Urkunden, als da sind: Kauf- oder Tausch-Contracte, Testamente, Erbsonderungen, Cessionen, Potioritäts-Decrete, Pfand-, Nießbrauchs-, Lebzage- oder Erbpachts- und Erbzins-Verschreibungen oder wie sie sonst Namen haben, in beglaubter Form beybringen und einreichen müssen.

Diejenigen, welche dieser Aufforderung kein Genüge leisten, und sich entweder gar nicht melden, oder durch Saumseeligkeit und Ungehorsam in Herbenschaftung der erforderlichen Nachrichten Schuld daran sind, daß ihr Titulus possessionis nicht spätestens bis zum Ablauf des Jahres 1798. bey den Hypotheken-Acten hinlänglich nachgewiesen und berichtet ist, haben zu gewärtigen, daß sie durch angemessene Strafen und deren Beytreibung durch den Fiscum zur Befolgung der Vorschrift angehalten, und der Erleichterungen, welche Wir bey der gegenwärtigen ersten Einrichtung den Interessenten auf Kosten Unserer Casen angedeihen lassen, nicht theilhaftig werden; vielmehr die Berichtigung ihres Hypotheken-Buchs von ihnen demnächst auf ihre eigenen und alleinigen Kosten wird bewirkt werden müssen.

zwierzehnliche Urzędy onym wyznaczyć i ogłosić mianych Terminach tytuł dziedzictwa swego załatwić, to iest Sądowi pod którego Jurysdykcją nieruchomości została doniesć, z iakiego prawnego powodu onę posiadają, czyli sobie do niey islotne własnictwo albo zastawę, lub insze iakie nieistale prawo przywłaszczają, i na czym to ich własnictwo albo possessya się zasadza, a tym końcem wszelkie względem tego miane w ręku pisma, iako to: Kontrakty kupna lub zamiany, Testamenta, Działy, Cessye, Dekreta *potioritatis* zapisy zastawów, doczesnego użytku, dożywocia, albo dziedzicznych dzierżaw i czynszownictw, lub iakokolwiek bądź inaczey nazwane, w autentyczney formie złożyć i podać będą powinni.

Ci którzy temu zaleceniu nie uczynią zadosyć, i albo całe niezgłoszą się, albo przez spóźnienie i nieposłuszeństwo w przyślawieniu potrzebnych dowodów będą przyczyną, że ich Tytuł Possessyi naypóźniet z upłynieniem roku 1798. nie będzie dostatecznie w Aktach Hypotecznych okazany i załatwiony; niechay się spodziewają, że do dopełnienia ninieyszey Ustawy przez Urząd Skarbu Naszego będą zmagleni, i że do ułatwienia które przy tym poprzedniczym Urządzeniu Interessentom nakładem Skarbu Naszego czyniemy, udziału mieć nie będą, owszem ze sporządzenie Xiąg swoich hypotecznych sami własnym kosztem uiścić będą museli.

c, welche
Ansprüche
auf derlei-
bithen ha-
müssen
e den Ge-
n bis zum
ang des
es 1798.
intragung
gen.

Alle diejenigen, welche an ein in den vorbenannten Provinzen und Distrikten gelegenes Grundstück aus irgend einem Grund oder Titel, er sey welcher er wolle, Anspruch zu haben vermeinen, werden hierdurch feyerlich und öffentlich aufgefodert, diese Ansprüche forderfamst und spätestens bis zum letzten December des Jahres 1798. bey denjenigen Gerichten, unter welchen das Grundstück gelegen ist, in Person, oder durch Bevollmächtigte, oder auch schriftlich anzumelden, und zugleich die Urkunden, worauf der Anspruch sich gründet, oder wodurch er bewiesen werden soll, in beglaubter Form zu den Acten zu bringen.

III.

iese Auffor-
ung erstreckt
auf alle
en von
stlichen Re-
ansprüchen.

Diese Aufforderung erstreckt sich nicht bloß auf diejenigen, welche Geld-Ansprüche an ein solches Gut, es sey aus Hypotheken, wegen rückständiger Kauf- Ehe- oder Erbgelder, aus Cautionen und Bürgschaften, oder aus irgend einem andern Grunde zu haben vermeynen, sondern auch auf diejenigen, welche behaupten, daß ihnen ein Eigenthums- Substitutions- oder Fidei-Commiss-Anspruch, ein reelles Nutzungs-Recht, ein Jus reuentionis vel protymiseos, ein Wiederkaufs-Recht oder andere dergleichen Befugnisse, wodurch das Eigenthum oder die Disposition des dormaligen Besizers eingeschränkt wird, zukommen; imgleichen auf diejenigen, welche auf dergleichen Grundstücke, Servituts-Rechte, als da sind: Hütungs- Holzungs- und andere dergleichen dingliche Gerechtigkeiten, prä-tendiren.

Wszystkich, którzy do iedney z Wszyfey do ta-
położonych w wspomnionych Prowin- kowych dóbr
cyach i Powiatach nieruchomości z realne mający
iakiegokolwiek bądź źródła lub powo- pretenzje, po-
du pretenzją mieć sądzą, uroczyście i winni o nich
publicznie wzywamy, ażeby z takowe- przed końcem
mi pretenzjami iak nayspieszniey, nay- roku 1798. Są-
późniey zaś przed ostatnim Miesiącem dom uczynić
Grudnia 1798. w Sądzie pod którego doniesienie.
Jurysdykcyą takowa nieruchomość jest
położona, osobiście lub przez Pleni-
potentów, albo na piśmie zgłaszali się,
oraz dokumenta na których zasadzają
pretenzję, albo któremi okazaną bydź
ma, w autentycznej formie do Akt po-
dali.

III.

To wezwanie nietylko ściaga się do tych którzy do takowey Wsi pieneżne
pretenzje czyli to z hypoteki, dla za-
ległych szacunkowych, posażnych lub
sukcesyjnych summ, czyli z kau-
cyi i zaręki lub z iakiegokolwiek bądź
innego powodu mieć rozumieją, ale
do tych także, którzy twierdzą, że im
prawo własnictwa, *substitutionis*, *fidei*
commissi, realne prawo użytkowania, *re-*
uentionis, lub *protymiseos*, bliskość, albo
inrzy tym podobny przymiot służy,
mocą którego własnictwo albo wolne
rozrządzenie teraźniejszyego posiadacza
są określone; tudzież do tych, którzy
od takowych gruntów współkowania
(*Servitutes*) żądają, iako są: prawo
wolney paszy, węgłu, i inrze tego ro-
dzaiu przywileie.

To wezwa-
nie ściaga się
do wszystkich
gatunków re-
alnych preten-
zji.

Keinesweges
aber auf bloße
Personal- und
Wechselschulden.

Keinesweges aber geht diese Aufforderung auch auf die Personal-Schulden der Guths-Besitzer, und auf solche Forderungen, die aus bloßen Handschriften, Schuldscheinen, Wechseln oder andern dergleichen Geschäften, wodurch nach den Gesezen kein Real-Anspruch auf ein unbewegliches Guth begründet werden kann, herrühren. Solche Creditores müssen sich vielmehr lediglich an die Person ihres Schuldners halten, und sich durch fruchtloses Anmelden bey dem Hypotheken-Buch nicht selbst unnütze Kosten zuziehen, indem die Absicht der gegenwärtigen Verordnung bloß dahin gehet, die Hypotheken-Bücher der Grundstücke ohne Rücksicht auf die Person der Besitzer, in Ordnung und Richtigkeit zu setzen.

V.

Die in der
Bestimmten
Frist angezeigten,
und nach
gewiesenen Re-
ale-Rechte wer-
den nach der
Zeitfolge in die
Hypotheken-
Bücher einge-
tragen.

Diejenigen, welche dieser Aufforderung gemäß ihre Real-Ansprüche, innerhalb des bestimmten Zeitraums, bis zum Ablauf des Jahres 1798. den Gerichten anzeigen, und den Grund derselben gehörig nachweisen werden, haben zu erwarten, daß selbige nach der Zeitfolge ihrer Anmeldung in die neuen Hypotheken-Bücher eingetragen, und ihnen dadurch alle Rechte und Vorzüge, welche nach den Landesgesetzen mit einer solchen Eintragung in und außer dem Concurse verbunden sind, zugeeignet werden sollen.

Sollten jedoch auf ein Guth so viele dergleichen Real-Gläubiger sich melden, daß die gegründete Besorgniß entstünde, es werde der Werth des Grundstücks zu ihrer aller Befriedigung nicht hinreichen: so soll denjenigen, deren Ansprüche in älterer Eintragung und Inscriptionen in die Grodbücher sich gründen,

Bynaimnieny zaś nie tyczy się osobistych długów posiadaczów i takich pretensyi, które z ręcznych kart, skryptów, zapisów dłużnych, wexlów, lub inszych tym podobnych interessów, z których wedle praw realney pretensyi do nieruchomości zakładać nie można, pochodzą. Takowi owszem wierzyciele iedynie tylko osob dłużników swoich trzymać się powinni, inaczey sprawiliby sobie przez bezskuteczną odezwę do Xiegi hypoteczney nie potrzebne koszta; ile że ninieysza ustawa szczególnie tylko do tego zmierza, a żeby Xiegi hypoteczne bez względu na osobę posiadacza porządnie i należycie usposobione były.

Bynaimnieny
zaś do osobi-
stych i wex-
lowych długów

V.

Ci którzy podług ninieyszego zalecenia realne pretensye swoje w czasie wyznaczonym przed upłynionym rokiem 1798. Sądom podadzą, i powody ich należycie okażą, spodziewać się mogą, że te podług porządku czasu w którym z niemi się popisali, do nowych Xiazg hypotecznych wniesione, i onym przez to wszelkie prawa i pożytki, jakie podług ustaw krajowych takowemu wniesieniu podczas konkursu i w inszym czasie są właściwe, nadane będą.

Podane
przepisanie
przeciągu
kaze nie re-
kazuje do X
hypotecznej
porządnie
wniesione
da.

Jeżeli iednak do Wsiiedney tylu odezwie się realnych wierzycielów, że mogłaby widoczna ztąd wyniknąć obawa, iż wartość nieruchomości niewystarczałaby do zaspokoienia wszystkich: w tedy wolno będzie tym, których pretensye na dawniejszych oblatach i wpiśnach zasadzają się, przeciw młodszy

frenstehen, gegen die jüngeren, obwohl früher angemeldeten Mitgläubiger auf ein Prioritäts-Verfahren anzutragen; worauf sodann die sämmtlichen auf ein solches Guth angemeldeten Forderungen, in derjenigen Ordnung, welche ihnen die bisherigen Gesetze und Rechte anweisen, durch ein Prioritäts-Urteil locirt, auch demnächst nur nach eben dieser Ordnung in das neue Hypotheken-Buch übertragen werden sollen.

Auch soll das Datum der Anmeldung überhaupt nur in Ansehung solcher Forderungen welche zur Zeit der Publication des gegenwärtigen Patents schon vorhanden gewesen sind, das Vorzugs-Recht und die Priorität bestimmen, in Ansehung aller erst nachher contrahirten Schulden aber, es nicht auf die Zeit der Anmeldung, sondern lediglich auf ihre sonstige Qualität, und auf die Zeit ihres Entstehens ankommen, mithin sollen dergleichen spätere Schulden, wenn sie sonst kein besonderes gesetzliches Privilegium für sich haben, den frühern Inscriptiionen nachstehen.

VI.

Diejenigen hingegen, welche die §. II. und III. vorgeschriebene Anmeldung unterlassen, sollen zwar um deswillen ihre Rechte und Anforderungen selbst noch keinesweges verlieren, sondern es soll ihnen verstattet seyn, dieselben auch nach dieser Zeit gegen die Person ihres Schuldners, gegen dessen Erben, oder sonstige Successores universales geltend zu machen, ja selbst an das Guth oder Grundstück, in sofern selbiges noch in den Händen dieses ihres Schuldners oder seiner Erben befindlich ist, sich zu halten.

aczby wczesniej zameldowanym współwierzycielom Proceśs *de prioritatie* rozpocząć; zaczym wszelkie do takowey Wsi podane pretenzyc, w porządku iaki przez przeszłe ustawy i prawa mają sobie przepisany, Dekretem *prioritatis* ulokowane, a potem według tegoż samego porządku do nowey Xiegi hypoteczney przeniesione będą.

Wszakże data odezwy w powszechności tylko względem takich pretenzyci, które podczas publikacyi ninieyszego Patentu już exystowały, prawo pierwszeństwa i *prioritatem* stanowić będzie. Przeciwnie zaś, względem wszelkich później zaciągnionych długów nie będzie zważać się na czas w którym były zameldowane, ale szczególnie tylko na onych gatunek, i na czas kiedy były zaciągnione; a przeto takowe późniejszy długi, jeżeli nie mają za sobą iakiego osobliwszego przywileju, dawniey oblatowanym i wpisanym ustąpić muszą.

VI.

Przeciwnie ci, którzy z przepisaną w §. II. i III. odezwą spóźnią się, nie utracą w prawdzie przez to prawa i pretenzyc swoią, owszem wolno im będzie nawet po upłynionym już czasie normalnym przeciwko osobie swego dłużnika, iego sukcesorom albo inszym sukcesorom *uniwersalnym* z niemi się popisać; zgoła trzymać się Wsi albo inszey nieruchomości, jeżeli jeszcze w ręku dłużnika albo sukcesorów iego znajdować się będą.

Gegen einen dritten aber, und zu dessen Nachtheil, soll ein solcher Gläubiger irgend ein Realrecht an das Grundstück auf keinerlei Weise prätendiren oder ausüben können.

VII.

Kann also das Gut von selbst gen nicht vindiciren.

Wenn also nach dem Ablaufe des Jahres 1798, jemand, welcher auf die gegenwärtige Aufforderung sich nicht gemeldet hat, mit einer Vindications-Klage oder andern Eigenthums-Ansprüchen an dergleichen Grundstücke zum Vorschein käme, so soll er damit zwar gegen den jetzigen Besitzer, wenn alsdann das Gut sich noch in dessen Händen befindet, rechtlich gehört werden. Wenn er aber auch seinen Anspruch wirklich ausführte, und ihm also das Eigenthum des Gutes oder ein Substitutions Fidei-Commiss- oder anderes dergleichen Recht daran zuerkannt würde; so soll er nichts destoweniger verbunden seyn, alle bis dahin auf das Grundstück eingetragenen Forderungen, sie haben Namen, wie sie wollen, anzuerkennen, und den Inhabern solcher Forderungen aus dem Gute eben so zu hasten, als wenn denselben ihre Rechte von ihm selbst, oder mit seiner ausdrücklichen Genehmigung wären bestellt und eingeräumt worden.

VIII.

Muß allen eingetragenen Forderungen nachsehen, und

Wenn ferner nach dem Ablaufe des Jahres 1798. jemand eine andere bis dahin verschwiegene Forderung an dergleichen Gut oder Grundstück, welche zwar kein Eigenthums-Recht, aber doch irgend einen andern Real-Anspruch enthält, anmeldete, und das Gut befände sich alsdenn noch in den Händen des gegenwärtigen Besitzers, so soll ein solcher Creditor gegen den Besitzer zwar eben-

Atoli względem trzeciego i z krzywdą jego takowy wierzyciel żadnego realnego prawa do nieruchomości bynajmniej żądać albo użyć nie jest mosen.

VII.

Jeżeli więc kto nie zgłosiwszy się na terazniejszy wezwanie przed końcem roku 1798., odezwie się z skargą vindikacyną albo z inszą względem własnictwa do takowey nieruchomości pretenzją: ten w prawdzie przeciw terazniejszemu posiadaczowi, jeżeli Wiesz znaydować się jeszcze będzie w jego ręku prawnie wysłuchany będzie, atoli, aczby wywiodł się w rzeczy samey z swoją pretenzją, i luboby iemu własnictwo wsi albo Prawo *substitutionis*, *fidei commissi* lub inszy tym podobny przymiot do niey był przyznany, powinien będzie wszelako wszystkie dawniejsze na tę nieruchomość do Xiegi hypoteczney wniesione pretenzje, iakiegokolwiek będą gatunku przyznać, i osobom takowe pretenzje mającym na tey wsi takie zapisać bezpieczeństwo, iak gdyby im prawa ich przez niego samego albo za wyraźnym jego zezwoleniem zapisane i przyznane były.

A przeto od niego ożyłkać niemoże;

VIII.

Nadto, gdyby kto po upłynionym roku 1798. inszą do tego terminu zamilczoną pretenzję do takowey wsi lub gruntu, nie tak o własnictwo iak z inszego iakiegokolwiek realnego powodu pochodzącą chciał rościć, a wiesz ta znaydowała się jeszcze w ręku terazniejszego posiadacza: takowy wierzyciel podobnie przeciw temu posiadaczowi słuchany, i iemu nawet repetycja tey-

Wszystkie wniesione pretenzje dać pierwszeństwo i winien, i

falls noch gehört, und ihm, sich allenfalls auch an das verhasste Grundstück zu halten, gestattet werden. Er muß aber allen bis dahin in dem Hypotheken-Buche schon eingetragenen Forderungen nachstehen, und kann zum Nachtheil irgend einer derselben von seinem erstrittenen Real-Rechte keinen Gebrauch machen; da es überhaupt die Vorschrift der gegenwärtigen Landesgesetze mit sich bringt, daß die Ordnung und das Vorzugs-Recht unter mehreren auf einem Grundstück haftenden Real-Ansprüchen, ohne Rücksicht auf die Zeit ihrer ersten Entstehung, oder auf die ihnen sonst beywohnenden Privilegien und Vorrechte, sich lediglich nach der Zeitfolge richten müsse, in welcher dergleichen Forderungen den öffentlichen Grund- und Hypotheken-Büchern einverleibt worden

IX.

Wenn endlich nach Ablauf des Jahres 1798. dergleichen Grundstück, es sey durch Kauf, Tausch, Schenkung, Vermächtniß, Cession oder auf irgend eine andere Weise, an einen dritten Besitzer (*successorem singularem*) veräußert wurde: so sollen alsdann diejenigen, welche ihre etwanigen früheren Real-Ansprüche auf solches Grundstück bis dahin nicht angemeldet haben, derselben, so weit sie das Guth selbst angehen, völlig verlustig seyn, und solchane Ansprüche ohne weitere Präklusion, *ipsó jure* für erloschen gehalten werden; dergestalt, daß weder der dritte Besitzer und *successor singularis* selbst, noch diejenigen, welche von ihm irgend einiges Recht auf das Grundstück erlangt haben, solcher frühern Ansprüche wegen im mindesten beunruhiget, oder verantwortlich gemacht werden sollen. Doch bleibt auch alsdann noch solchen verspäte-

te wli dozwolona będzie; lecz wszystkim w Xiędze hypoteczney dawniey umieszczonym pretenzjom ustąpić musi, i wywiedzionego realnego prawa swego z uszczerbkiem żadney z nich użyć nie może; albowiem Ustawy krajowe przepisują, ażeby porządek i pierwszeństwo między wielą na jednym gruncie umieszczonemi realnemi pretenzjami, bez względu na ich dawność albo na właściwe onym przywileje i przymioty, iedynie tylko do porządku czasu stosowały się, w którym takowe pretenzje do publicznych gruntowych i hypotecznych Xiąg wpisane zostały.

IX.

Gdyby w reszcie po skończonym roku 1798. takowa nieruchomości przez kupno, zamianę, darowiznę, zapis, cessioną albo innym jakimkolwiek sposobem do trzeciego posiadacza (*successorem singularem*) przejść miała: w tedy ci, którzy miane dawnieysze realne pretenzje do tego gruntu nie podali, one, jeżeli się samey wli tyczą, zupełnie utracą, a pretenzje takowe bez wszelkiej prekluzji *ipsó jure* za spetzłe uznane będą, tak dalece: iż ani trzeci posiadacz i sam *successor singularis*, ani ci, którzy od niego iakiekolwiek prawo do tego gruntu nabyli, dla tychże dawnieyszych pretenzji bynajmniej turbowani ani w odpowiedzi być nie mogą.

Z tym wszystkim i w tedy nawet iedyną takowym późno odzywającym się wierzycielom wolność popisania się z prawa-

w przypadku, sprzedaży wli, iedynie osoby i reszty majątku dłużnika swego trzymać się ma.

ten Gläubigern ihr Recht an die Person des Schuldners, dessen Erben und übriges Vermögen vorbehalten.

X.

Vorschrift wegen der erst nach Ablauf der Frist entstehenden Real-Rechte.

Alles vorstehende soll jedoch nur von solchen Real-Ansprüchen gelten, welche vor dem Ende des Jahres 1798, als dem hiermit zur völligen Berichtigung des Hypotheken-Besens bestimmten letzten Termin entstanden sind. In Ansehung aller später vorkommenden Verhandlungen und Bestellungen von Real-Rechten, der Art dieselben zu erwerben, dem Richter nachzuweisen, und sie zur Eintragung zu qualificiren, soll es bey den allgemeinen Vorschriften des Landrechts und der Hypotheken-Ordnung lediglich sein Bewenden haben.

XI.

Wenn die Anmeldungen geschehen müssen.

Die Anmeldungen sind sowohl von den Guths-Besitzern, als den Real-Prätendenten, so viel als möglich in Person bey den Gerichten oder den von diesen dazu verordneten besondern Commissionen anzubringen; doch soll beyden erlaubt seyn, sich dazu auch Bevollmächtigter zu bedienen, die sie entweder unter den in der Provinz angeordneten Justiz-Commissariis, oder auch unter denjenigen, welche bey den vorigen polnischen Gerichten als Advokaten, Palästranten, oder auch in andern gerichtlichen Aemtern angestellt gewesen, auswählen können; indem Wir zur Erleichterung der Sache hiedurch ausdrücklich festsetzen, daß zu den das Hypotheken-Besen betreffenden Angelegenheiten und Besorgungen, bey den Gerichten auch polnische Rechtsgelehrte, so lange sie sich der daselbst eingeführten Ordnung unterwerfen, als Bevollmächtigte zugelassen werden sollen.

prawami swemi przeciw osobie dłużnika, sukcesorom iego, i reszcie iego majątku zostanie.

X.

Co się dotąd powiedziało, tyczy się tylko takich realnych pretensyi, które przed końcem roku 1798 iako ostatecznym przez niniejszy Patent do zupełnego ukończenia dzieła hypotecznego postanowionym terminem wynikły: Względem wszystkich inszych później zayść mogących transakcyi i zapisów praw realnych, tudzież względem sposobu nabycia onych i okazania Sądowi, iako też co do przymiotu downiesienia w Xiegi hypoteczne onym potrzebnego, do powszechnych przepisów prawa krajowego i ordynacyi hypoteczney stosować się należy.

Przepis względem wynikłych dopiero po upływie czasu pretensyi.

XI.

Tak posiadacze wsiów iako osoby realne mające pretensye, ile możności osobiście w Sądach albo w postanowionych przez nie oddzielnych Kommissyach zgłaszać się powinni; wolno jednak obojgu użyć do tego Plenipotentów, których między wyznaczonemi w Provincyi Kommissarzami sprawiedliwości, albo między osobami które przy byłych Polskich Sądach Patronanii lub Palestrantami albo przy inszych dykasteriach umieszczone były, wybrać mogą; gdyż dla ułatwienia tego dzieła wyrażnie niniejszym Patentem Naszym deklarujemy: ażeby do czynności tyczących się urządzenia hypotek, przy Sądach Naszych także Polscy prawnicy, jeżeli się w prowadzonemu w nich układowi poddać zechcą, za Plenipotentów przypuszczani byli.

Jakim sposobem odezwać się ma?

Zgła-

Wloße schriftliche Anmeldungen von Abwesenden und entfernten Interessenten, sollen zwar ebenfalls angenommen werden. Wenn aber ein solcher Interessent auf die von den Gerichten nöthig gefundenen näheren Vernehmungen und Nachweisungen sich nicht gehörrig einläßt; auf Erfordern dieser Gerichte weder persönlich vor ihnen erscheint, noch einen zulässigen Bevollmächtigten zum Betrieb der Sache bestellt, und mit der nöthigen Information versiehet, oder sonst aus Saumseligkeit oder Ungehorsam selbst Schuld daran ist, daß sein angemeldeter Anspruch zur gehörigen Erörterung nicht gezogen werden kann so soll es dafür angenommen werden, als ob er sich gar nicht gemeldet hätte: und alsdann hat er alle die nach §. VI. — IX. aus der unterbliebenen Anmeldung entspringenden Nachtheile lediglich sich selbst bezumessen.

XII.

Um den sämtlichen Interessenten die Sache möglichst zu erleichtern, haben Wir zu den erforderlichen Kosten ansehnliche Summen aus Unsern Kassen anweisen lassen, und wollen allen diesen Gegenstand betreffenden Verhandlungen, so weit sie bis zum Ausgange des Jahres 1798. vorfallen, die Stempel- und Sportel-Freyheit hiedurch zusichern; also, daß so wenig den Guths-Besitzern, als den sich meldenden Real-Prätendenten, irgend einige Taxen und Gerichts-Gebühren angesetzt, vielmehr nur den erstern, nach erfolgter völligen Berichtigung ihres Hypotheken-Buchs, ein nach dem Werthe des Guths zu bestimmender geringer Beitrag zu den unvermeidlichen Kosten in Pausch und Bogen abgefordert werden soll. Auch haben Wir die nöthigen Veranstellungen treffen lassen, daß die Grod-Bücher und Register an den gewöhnlichen

Zgłaszania się na piśmie nieprzytomnych i oddalonych Interessentów niemniej także przyjęte być mają; atoli jeżeli takowy Interessent od dania żadanego przez Sądy dokładniejszego objaśnienia i potrzebnych wiadomości uchyli się, na zalecenie Sądów ani osobiście przed niemi nie stanie, ani prawnie umocowanego Plenipotenta do prowadzenia interesów nie poślanowi i tego potrzebną informacją nie opatrzy, albo przez opóźnienie lub nieposłuszeństwo sam temu będzie przyczyną, że zadyktowana pretensya jego nie będzie mogła być dostatecznie objaśnioną; w tedy tak poczytano będzie, iak gdyby cale nie odczwał się, i wszelkie podług §. VI. — IX. z omieszkającego zgłoszenia się wynikające niepomyślne skutki sam sobie przypisze.

XII.

Dla ułatwienia ile możności tego urzãdzenia wszystkim Interessentom, wyznaczylismy na potrzebne koszta znaczne summy z Kas Naszych, i nadaemy niniejszym Patentem Naszym wszystkim tego objektu tyczącym się czynnościom iakiekolwiek do końca roku 1798. zaydą, wolność od Stęplów, i sportulów, tak dalece: iż tak posiadaczom wsiów iako zgłaszającym się realnym pretendantom żadna Taxa ani sportuły Sądowe rachowane być nie mają; owszem tamci tylko po zupełnym uregulowaniu Xięgi swojej hypoteczney nikczemną podług wartości wsi poślanowić mianą składkę na nieuchronne koszta ryczałtem zapłacą. Uczynilismy także potrzebne urządzenie, ażeby Xięgi Grodzkie i Regestra w miejscach zwykłych gdzie teraz są zachowane na przyszłe czasy zostawały,

leichterung
welche den
Interessenten
dieser ersten
richtung
beizubringen sol-

Ułatwienia
które uczynią
się Interessentom
tym no-
wym urządze-
niu.

Orten, wo sie bisher verwahrt worden, noch ferner verbleiben, also ein jeder noch immer Gelegenheit habe, sich die zur Unterstützung seiner Rechte und Ansprüche, und zur gehörigen Nachweisung derselben erforderlichen Extracte aus diesen Büchern auf die bisherige Art erteilen zu lassen.

Schließlich befehlen Wir hierdurch Unsern Neu-Ostpreussischen Regierungen, so wie der Regierung zu Warschau und Peterkau, dieses Unser Patent zur allgemeinen Wissenschaft des inn- und ausländischen Publici so wie es am besten und zuverlässigsten geschehen kann, unverzüglich zu befördern, und sich bey der ihrer Aufsicht und Bearbeitung zunächst anvertrauten Regulirung des Hypotheken-Wesens in dasiger Provinz nach dem Inhalte desselben nicht allein selbst pflichtmäßig zu achten, sondern auch darauf zu halten, daß diese Vorschriften von den Untergerichten, so weit dieselben Real-Jurisdiktion ausüben, gleichergestalt ein gehöriges Genüge geleistet werde.

Urkundlich unter Unserer höchstenhändigen Unterschrift und beygedrucktem Königl. Insignel.

Gegeben Berlin den 12ten April 1797.

wały, i każdy miał zawsze sposobność potrzebne do poparcia praw i pretensyi swoich i należytego ich okazania, z tychże Xiąg Extrakty zwyczajnym dotąd sposobem wyimować.

Nakoniec rozkazujemy Nowo—Wschodnio—Pruskim tudzież Warszawskiej i Piotrkowskiej Regencjom Naszym, ażeby tenże Nasz Patent do powszechney wiadomości w Kraiu i za granicą ile możności naleyplecy i naley pewniey niezwłocznie podali, i przy urządzaniu dzieła hypotecznego dozoru i staranności ich szczególniey poruczonego, podług jego brzmienia nie tylko same z obowiązku Urzędów swoich zachowały się, ale pilnie oraz na to baczyły, iżby ninieyszym przepisom z strony niższych Sądów realną Jurysdykcyą wykonywających równie stało się iak naydoskonaley zadosyć.

Oryginał tego Patentu Ręką Naszą podpisałismy i pieczęć Królewską przycisnąć kazalismy.

Dań w Berlinie dnia 12. Kwietnia 1797.

Friedrich Wilhelm.

Goldbeck.

